

**SENJA SE MI O
RITKAROVCAJ**
str. 3

**PARIŽ JE
VREJDEN
ENO MATURO**
str. 4-5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 2. novembra 2000 ❁ Leto X, št. 22

Monošter, 28. oktober

Delati vküper pa vcüjdobiti mladino

Deset lejt je tak odletelo, kak gda djesenski spiš potegne pa posušeno žunto listje odnese nikam daleč. Pred edno minuto je ešče tū bilau, zdaj ga pa nejga več. Samo v našom spomini?!

razstavo. Gda smo 27. oktobra 1990. leta na Gorenjom Seniki ustanovili Zvezo, smo prvo, drugo pa ešče tretjo leto za vsakši mali dogodek, za vsakši program vedli, sto je bijo pri nas, gda je

brali, smo si rejsan mogli trno brodit, gda pa gde je bijo kakšen dogodek (esemény).

Ka so si pa tisti zapuamnil, steri so od zvüna gledali našo delo? Vüpjamo, ka smo zatok kakšno sled (nyom) pistili za sebov.

smo. Da smo Slovenci, steri živemo na Vogrskom. Od toga smo ešče leko dobri madžarski državljani. Ali ovak povedano, samo od toga - če vejmo sto smo, kelko smo vrejdni - smo leko dobri madžarski državljani. Svetek se ne šika pokva-

cerkva. Če se tau ne zošika, je pitanje, kelko obletnic je ešče pred nami pa za koga do te obletnice. Tau dobro vejta bejdvej slovenski organizaciji - Državna slovenska samouprava pa Slovenska zveza - to. Na tau so opozorili v svoji

V spomini, steri je dostokrat kratek. Tau smo te vpamet vzeli, gda smo se pripravljali na 10. obletnico Slovenske zveze pa smo vküpostavljali foto-

bijo pa zakoj, gde so naše skupine gorstaupile, steri slovenska društva so gostovale v Porabji... Te pa zdaj, gda smo kejpe iskali, gledali pa vkü-

Če drugo nej, naše novine Porabje, kalendare pa knjige, stere vsakšo leto vöda Zveza, Slovenski kulturno-informativni center, Slovenski radio... Tau je vse takšo, ka se da v roke prijeti, videti. Od toga je bole fontoško, če je desetletno delo Zveze pistilo kakšno sled v človeškij düšaj, v glavaj. Če se bole zavedamo, sto

riti s kakšnimi lagvimi misli. Ob jubileji pa ne škaudi razmisliti o tom, ka bi morali ešče narediti. Svejt stogi na mladini. Kelko je naša mladina (mlajši v šauli pa v vrtčaj) ešče slovenska, je pitanje. Zatok naj bi bila najveška naloga v nasledni lejtaj priti do mladine. Ali prejk šaule ali prejk društvej, kulturni skupin ali prejk

pozdravni gučaj gostje tö, med njimi gospa Ida Močivnik, veleposlanica R Slovenije v Budimpešti. Za tau, ka bi se Slovenci na Vogrskom ešče dugo ohranili, se zdržali, je fontoško, ka naj znamo vküper delati, naj se ne korimo, svajüvamo med seov.

M.S.

Teško je biti (ostati) Slovenec v Budapešti

14. oktobra je Slovensko društvo v Budapešti svetilo svojo 10. obletnico. Program se je začel s sveto mešo, stero je služil gospod župnik Lojze Kozar iz Odranec. Pri meši je spejvo Mešani pevski zbor Avgust Pavel z Gorenjoga Senika. Slovenci, steri živejo v Bu-

den je sakalovska slovenska samouprava pelala na izlet Sakalaučare, steri so na pau štrto voro to prišli k cerkvi, gde se je meša služila. Tak je pa cerkev blüzi Väci ulice skurok puna bila. Pred mešov pa po njej so si stari spoznanci stiskavali roke, se pogučavali o tisti cajtaj,

imeni Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, v imeni Slovenske zveze Jože Hirnök. Ibolya Dončec, predsednica Slovenskoga društva Avgust Pavel iz Sombotela, njim je prejk dala videokaseto, na steroj so gori vse tisti filmi, stere je sombotelska slovenska televizija gorvzela v Budapešti.

Po programi sem se pogučavala s predsednicov društva Ireno Pavlič.

Mi, Slovenci, steri živimo tu v Budapešti, smo se pred ustanovitvijo društva to srečevali, dapa bole kak padaške - je povedala predsednica. Te eske smo nej meli svoje prostore, zatok smo se največkrat srečevali na nekdanenji Demokratični zvezi južnih Slovanov v Nagymező ulici. Gda je ta zveza razpadnila, smo si mislili, zakoj bi nej svojo društvo napravili.

Pred desetimi lejtami ji je bilau 11, steri so društvo ustanovili, zdaj majo kakši stau členov, redno pa ojdí na programe od štirideset do petdeset lidi. Vsakšo leto majo več srečanj, vse porabske kulturne skupine so že gostovale (vendégszerepelt) pri njij, veseli so, če je gorpoiščejo društva iz Slovenije. Najbole so se povezali z društvom penzionistov iz Murske Sobot. Njimi členi LIKOS-a so že večkrat vopostavili svoje kejpje. Od tistoga časa, ka so Slovenci v Somboteli to naredli svojo društvo, se z njimi to redno srečevlejo.

Društví je od začetka pomagala Slovenska zveza, od 1994. leta pa Državna slovenska samouprava to. Oni so njim dali prostore (helyiséget), gde se leko srečevlejo. Hvaležni so tistim slovenskim firmam

(cégeknek) to, stere so je pomagale s pejnazi, ka so si na začetki leko kúpili tisto, ka je najbole potrebno bilau. Na društvena srečanja redno pridejo sodelavci slovenskoga veleposlaništva v Budapešti to. Kak pa tadala? - sam pitala predsednico. *Naša želja je, da bi včujdobili nauve člene, najbole mlade, steri se včijo v Pešti, - je povedla Ire-*

na. *Dobro bi bilau včujpotegniti tiste Slovence iz Slovenije, steri v Pešti delajo, živejo ali študirajo.*

Tau bi leko društví nauve cilje, nauvi zagon (lendület) dalo, s tejm bi se leko dosegnilo, da bi se slovenska rejč nej zgibila v Pešti to nej. Vejpa kak ji več pravi, v Pešti med Madžari je teško ostati Slovenec, če ne dobíš nove impulze. **M. Sukič**

Členi društva se zavalijo gospaudi Kozari za sveto mešo

dapešti, so ta odišli pred dostimi lejtami, ka bi si služ najšli. Dosta ji je potistim tam ostalo, si držino stvaurilo. Domau v svoje rojstne vasnice največkrat samo na leto dvakrat pridejo, na bučo pa na vsisvecovo. Zatok so trno veseli, če pride nekak k njim iz Porabja. Tak je bilau tau 14. oktobra to, gda je zvün pesmarov s Senika prišlo v Budapešt en autobus lidi iz Sakalauvec. Te

gda so ešče vtjúper delali v židanoj ali kosinoj fabriki... Pa buma, buma, kakšna skunza se je to svejtila v očaj. Program se je nadaljevau v ednom hoteli, gde je predsednica društva tapovedala, ka vse so delali v deseti lejtaj, stere organizacije pa firme so njim pomagale. Društví je za oblejtnico gratulejrala slovenska veleposlanica Ida Močivnik, v

Slovenci v madžarskom Parlamentu

Oditi ali doma ostati...

...je bilau za dosti lüdi pitanje pred 44 lejtami, gda je na Vogrskom 1956. leta vövdarila revolucija. Tau so pa najbole tisti pitali od sebe, steri so se povejmo od koga ali od kaj bojali pa tisti tü, steri so popravom ranč nej znali, ka se godi. Mislili so, ka je tam prejk vse baukse, tam je grajka tü iz klobas. Bili so, stere je kompanija naučala, se ji je več vküper prejk granice šetalo pa ostalo v nauvoj „domovini“. Vsi, ki smo te že živeli, sploj pa če smo že odrasli bili, se spominamo na tisto leto. Eni tak, ka so odišli, depa so nazaj prišli, eni so odišli pa zdaj indrik - po našom - v tujini živejo, eni smo ostali doma, kakoli ka bi leko tistoga reda tü odišli. Edno je gvüšno. Velka pogüblenost je nas, Porabce, zaojlda, zatok ka je strašno dosta lüdi odišlo, pa več nigdar nej nazaj prišlo. Etak nas je eške menje ostalo. Malo Slovincov tuj v Porabji. Dja tak čütim, ka tisti, ki so odišli, srce itak doma majo. Pa nej samo zatok, ka se prej spomini po cajti polepšajo, liki zatok, ka človek se popravom ne more iz svoje kauže vöpotegniti. Tau je istina eške za tiste lüdi tü, steri so že tista 1928-30. lejta, v velkoj rosačkoj gospodarskoj krizi odišli. Te je pa nas, Porabcov, po svejti rejsan dosta? Nika tak je. Pa tau čütimo takšoga reda, gda nistarni, sterim tam dobro de, doma pomagajo rodbini pa vekše cilje - povejmo cirkve - tü. Čütimo te, če včasín-včasín domau pridejo, pa po dosti lejtaj gučijo našo materno rejč, skurok tak, kak gda so odišli.

Stoj bi zdaj leko pito, sto je baukse zopodo? Ki so odišli pa njim dobro de ali pa mi, steri smo v velkoj dilemi bili tisto leto, gledat na tau, šli mo ali nej. Pa smo ostali pa smo zdaj doma. Če na gnešnji svejt poglednam, nišče ne more povedati, ka mi - steri smo ostali - smo pravi pogübleni. Nagnes nam tü baukse dé, kak v tisti lejtaj pred revolucijo. Dapa nika bi se leko navčili od tisti, steri so že tak dugo na tihinskom pa itak njim je slovenska rejč „materna“, itak najbole radi majo slovensko pesem pa molitev. Pa so se te nej oni zvišili v dobroti, mi smo se ponizali s tejm, ka tü pa tam „pozabimo“ naš jezik, našo pesem, našo molitev.

Zdaj so tej dnevi, gda je obletnica tistoga cajta, gda je od nas odišlo znauvič dosta naši. Tak mislim, kak koli je bilau, mi, ki smo ostali, nam je za toga volo tü dužnost ohraniti naše vrednosti, ka gda tü pa tam domau pridejo, naj čujejo slovensko rejč, vidijo vse, ka je našo, najdejo svoj pravi dom, odkec ji je usoda za različni zrokov volo pregnala. **I.B.**

Senja se mi o Ritkarovcaj

Na slovenskom dnevi v Mosonmagyaróvári sam se srečala s Slovencom, steri je rojen v Ritkarovci, žive pa v Subotici (Szabadka) v Vojvodini, v Srbiji, pa je prišo v Óvár na pozvanje Kovačinoga Djureca. Njiva prej do gnesden gordržita svojo mlašečo padaštvo.

- Meczin Djauži, Jože Šlemer, nej se vam je vnaužala ta duga pau?

»Istino, ka je Óvár daleč od Subotice, depa za tistoga človeka nej daleč, steri rad ma svojo rodno grüdo.«

- Mate kakšne težave, če prejkstaužite granice?

»Nej. Samo pejnaze trbej meti. Tau je vse. Vize tü nej trbej.«

dale skurok na vsakšom 100 meteri sodacke stavlavi človeka, ka je obmejni pas (határsáv) bijo.»

- Mate ške kakšno rodbrino, mate kam priti?

»Na žalost že spoj malo. Pomrli so. Moj vüjec Djürvin (Časar) Djanoš pa eške njegva starejša hčer sta tü mrla. V Varaši ške ma enoga sina, v Števanovci pa hčer, Iluško. Če domau pridem, se pri Iluškini držini držim največkrat.«

Kak sam zvejdla od Iluške pa Janija Časara, stanjiniva stariša z Meczinimi vred bila na Hortobágyi, po tistom pa v Sombotelu. Leko povejm, ka na srečo. Vej je pa

kak vögledajo zdaj pa kak so gđasvejta. Vido sam lejpe stvari. Gđasvejta je dvojezičnost bila samo tau, ka je pisalo šaula, knjižnica, gostilna, kulturni dom. Zđaj vidim, ka se v šauli vči slovenski gezik, ka vönavčeni lidge pridejo nazaj iz Slovenije. Lidge majo slovensko televizijsko oddajo, slovenski radio, svoje samouprave. Tau je nej bilau zamisliti pred 40-50-i lejti, gđa se v šauli nej smelo prajti dober den pa Baugđaj. Dobivam vaše novine Porabje, meni je jako drago. Što sam novele od Irene Barber, literaturo v porabskoj rejči. Brezi pisane rejči nejga razvijanja gezika. Gđasvejta se je slovenski v cerkvi včilo, zdaj je tau ovak.

Mislim, če de Slovenija tadale tak pomagala, če ta Slovenija pa Mađžarska tak dobro sodelovale, eške lepši časi pridejo za porabske Slovence.«

- Vi se tak vežete na Porabje, ka ste tak dobro informirani?

»Tau je tak, če si vsebola dale, se vsebola vežeš za rodno grüdo. V Ritkarovci poznam vsakši grm, vsakšo drejvo. Nikdar ne pozabim, gđa sam biu v lageri, sam vnočisenjo o Ritkarovcaj. Tau je tak bilau te pa je zdaj tü tak.«

- Kakšno je življenje v Subotici?

»Kak vejte, je bila bojna. Padale so bombe, tau je za nikoga nej bilau dobro. Življenje, gđe je bila bojna, gđe so bili takšni žmetni časi, je težko. Moj brat žive v Sarajevi, biu je oficir, oče pa v belomajstvu. Ka je bilau v Sarajevi, tau ne moram taprajti. Mi tak gledamo, ka živemo za naprej, za zran. Ne vejmo vedati, kak bau tadale, potrejbno je veliko potrpenje. Dosta časa trbej, gđa se tisti mostovi, steri so porušani – ne mislim na tiste, steri so z bombami porušani, mislim na mostove med lidami – znauva zozidajo, gđa do se lidge pa poštuvali med seov. No, v Subotici nej bilau velke nevolé.«

- Kak živete vi s svojo družinov?

»Že 38 lejt sam profesor, škol-

Meczin Djauži (lejšo) s svojim padašom Kovačinim Djürecem v Óvári

- Kak ste prišli vi s te male vesi tak daleč?

»Tau je duga pau. Rojen sam 1943. leta v Ritkarovci. Iz Ritkarovec so cejlo familijo odpelali 1951. leta na Tedejpuszto, tau je taum na Hortobágyi pri Hajdúnánási. Od tistogamau sam gost (vendég) v Ritkarovci. Na leto gnauk-n-dvakrat pridem domau. Politika je v 50-i lejtaj takšna bila, ka so nas vzeli za kulake. Tri lejta smo bili na Hortobágyi. Po tistom so nas tü nej pistili domau, etak smo šli v Sombotel. Odtec sam üšo na Slasko. Zđaj živem v Subotici. Taum tü živejo Slovenci, 1990. leta nas je bilau 206.«

- Za kelko lejt ste prišli opřvin domau?

»Mislim, ka za 12 lejt. Te eške naša iža stala. Te sam go vido olesjdnjim. Te so ške takšni časi bili, ka so od Rábafüzesa

Meczinomi pojbiči v Sombotelu mrla mati. Oče je pa živo v Jugoslaviji. Etak je dün nej v tajnske roke prišlo dejte dočas, ka ga je oče s pomočjavu Rdečoga križa nej našo pa vödopelo v Hercegovino. Svoje šole je vözopodo, je grato vönavčeni človek.

- Osem lejt ste bili stari, ka ste odišli s svojoga rojstnoga kraja. Leko povejmo, ka se naredko sreča domanji človek z vami. Vas zatok spoznajo?

»Spoznajo. Ge se nad tejm tü čüdivam. Tau mi dobro spadne. Velko veselge mi je, gđa se srečam s starimi znanci, padaši.«

- Kak vidite z danešnjimi očami Porabje?

»Mislim, ka se je v zadnji 10 lejtaj dostave naprajlo, samo pogledniti trbej te vesi,

Papiri pripovedjajo

Mrli v nesreči

Smrt je žalostna, spoj pa če štoj mergé v nesreči. V novinaj *Szent-Gothárd* smo šteli, ka je v naši slovenski vesnicaj konec 19. pa v začetki 20. stoletja dosta lüdi - spoj pa mali mlajšov - mrlau v nesreči.

V Sakalauvci je 17. novembra 1898 žena Horvath Ferenc obed küjala v künji, vmejs pa je vödöišla v štalo krave dogit. Tri lejta stara (h)či Ana se je pri gniški špilala. Iz ognja je edna iskra deklüčini na kaput/alo skočila pa se je njen gvant vužgo. Deklüčina je kričala, depa tačas, ka je mati v küngo prišla, je deklüčina tak fejst zgorela, ka je za dva dni mrla.

V Sakalauvci so 8. oktobra 1903 trgé padaške šli v gauščo grüške brat. Eden je tak nesrečno spadno doj z grüške, ka je včasik mrau. Drüga dva sta prestrašeno letela domau starišom povödát, ka se je zgodilo.

V Slovenskoj vesi se je 29. oktobra 1904 v mlaki zalejo dve pa pau lejta stari sin Ferenc Korpiča. Mlaka je nej bila zagrajena.

Na Gorenjom Siniki se je pred božičem 1905 v mlaki zalejo mali Jožef Krajcar. Mati je krü pekla, pa nej mejla cajta maloga skrp meti. Birovija je mater osaudila na 8 dni vauze.

V Slovenskoj vesi je februara 1906 žena Ferenc Čera gvant parklajala v ladi, v šteroj so pištolo tö držali. Pištola je paučila, pa je krugla v čarvau zavadila pet lejt staro čer Franciško. Deklüčina je dosta trpejla, dokeč je drügi den v edenajstoj vöri mrla.

V Slovenskoj ves je üšo 28. februara 1907 iz Maudinec Ferenc Granitz prej zamrzijene Rabe. Zrankma je prej prišo tö, depa gđa je zadvečarka v tretjoj vöri sto nazaj titi, se je led že topiü pa se je zalejo v Rabi. Več dni so ga iskali, gđa so ga 9. marcüša najšli.

Na Gorenjom Siniki je februara 1910 zgoro tri lejta star pojbiček, Ferenc Steinmetz. Stariške so vanej delali na mavezaj, stari oče/dejde pa je v iži molo. Pojbiček je vödöišo v küngo, pa tam je s svojim förtokom cü k ognji prišo. Mali je cvilo, pa goro kak skala. Nej so ma mogli pomagati, nakraci je mrau.

Marija Kozar

nik. Moja žena tü vči. Mlajši, hčer pa sin živeta v Budimpešti. Ge se več ne spravlam s politiko, liki z mladino. Subotica je večnacionalna sredina. Ge včim mađžarsko pa srbsko. Za name je normalno, v kakšnom kraji žive, tak gučim. Če na šaulo pridejo stariške, se v takšnom gezikü pogučavlam z njimi, kak oni želijo. Gde več narodov žive, taum tak ide.»

- Kelko gezikov gučite?

»Kak vidite, na žalost perfektno ne gučim materni gezik. 50 lejt se pozna. Gučim pa vogrski, nemški, hrvaški pa srbski, če že taum živem. Tau

je stara istina, kelko gezikov vejš, telko si vrejden.«

Po pravici povejm, ka bi ge ške na dostavse naigra bila, samo, ka Meczin Djauži žive v Vojvodini, nej pa na Vogrskom. Tau pa drügo, ka sva se srečala eške pred volitvami v Srbiji.

Čüdivam se nad tejm pa velko poštanje čütim do njega, zatok, ka se tak veže na svoj rojstni kraj. Takšni človek, steroga je kak 8 lejt staroga pojbiča vogrška politika odgnala od dau-ma.

Klara Fodor

Že te - žö tem (je t'aime)

„Pariž je vreden eno mešo.“
Tau je prej pravo Henrik IV., da je formalno püsto svojo proteštantsko vöro, in se je dau krstiti za katoličana zato, ka naj bi leko grato francuski krau.

Cerkev Notre Dame - francuska gotika je zidala cerkve brezi törmov

Pariž pa je vreden eno šeto tö. Če človek gleda imena na ulični tabljaj, najprva tau na pamet vzeme, ka trnok dosta ulični imen majo po svetnikaj. Sv. Deneš je napriliko patron Francuskoga rosaga. Gda je Deneš biu püšpek v Pariži in je dau nanikoj dejvati kipe (szobrok) rimski bogauv in casarov, je Rimljanom (ró-maiaak) više prišlo. So ga dali zgrabiti in na bargej Mont de Mercure ma doj seklj glavau. Po legendi je svetnik natau tak čameren grato, ka je svojo glavau popadno pod pazdje, in začno vužigati. Samo za 6 kilomejtarov mau je stano, par vesi Catoliacus, tam je tö pokopani.

Naša držina si je letos zato vö-odabrala, ka si poglednemo Pariž, ka smo svojomi sinej že par lejt obečali, ka da de maturiro (érettségizik), te mo za dar šli na Francusko. Lani nikak nej vküp prišlo, zato smo

se letos mogli popaščiti, nej ka bi Dušan naslednje že uni-verzo (egyetem) tö skončo, obečanje pa se na spuni. Vejpa je Pariž eno dobro maturo tö vreden.

Kak ponavadi, največ smo čakali na vogrski granici pri Šoproni, poton tistoga pa smo sa pelali kak ftiči. Prejk tri gore, prej tri dole, prejk štiraj zaleni rosagaj, ka nas je vrag nej pito, od kec smo, što smo, kam demo, ka mamó med svojim caukmokom. Tau je lejpo v Evropski uniji, tau koma čakamo.

Gda smo se po Nemčiji pelali, je ništarne že vse v riti stargečalo, kakši red tam majo,

ka vsakša trava tak stogi, kak če bi go z lakom dojpoladjali, vsakši pavarski ram, kak če bi kakši grad biu. Za nji bi vendrak rejsan leko pravli, ka je pri nas nej tak aklavo gostüvanje slüžiti, kak pri njin gnoj nakapati. Pri enom nemškom bencinskom stüdenci so takši sronjek meli, ka gda so ženske gorstanile z njega, se je vrnji tau začno obračati pa ga je ena automatična mokra kefa lepau dojzaprala, dezinficirala.

Gda smo prej k na Francusko staučili, smo se malo pomé-rili. Smo se že bole tak počütli kak doma. Tista strašna-štresna čistauča je pri meri pustila našo nej najbolje čisto düšno vejst.

Depa naj bi zato nej sploj merni bili, tiste gni so bile blokade na poštijaj, na bencinskaj črpalkaj pa nej bilau dizela. Gnauk smo že začnili špakolerati, ka mo v Luksemburg šli tankat, vejpa je prej samo 100 kilomejtarov daleč. Pa te zato don nej.

Autoceste majo privatniki prej k. Dje, tak nagausti, na vsakšom kiklej, kak smo mi stanjüvali plačüvat autocesto, se ranč vendrak tisti psauvge na stavljajo, šteri so na gostüvanji pau bečke vina vözlopasali pa vsakši petnajsat doboš torte podjo.

Na njine bejle krave smo tö gledali kak na bejle vrane. Pasterov, šteri bi je pasli in jim füčkali-püčkali (malo jim spejvali in cükali na travo, ka de Šejkam bole šmejkal' paša), smo nin nej vidli.

Prva kak smo nut v Pariž

prišli, pa smo vidli telko taksinov vküper, kak smo nej vidli cejlo življenje. Blokade, demonstracije zavolo dragoga dizela. Najbole vausko

Na Eifflovom törmi po večeraj 50 gezaro grüšk gori.

ceckaj gorraso, se je gorproso, kak tau leko dopüstijo?!... Dje, Francuzi, da jim njini prejdni više pridejo, cesare zažanéjo, vauze

goropérajo (Bastille), krale in kralice obašavajo, iz šničkara in šeckara fajno (fanj ostro) damo naredijo, štera sa piše Madame Gillotine... Z njimi buma nej tak naleki regerati. Uni eške Englandare, štere ne morejo vö-stati, prisilijo, gda pridejo Napoleona grob gledat, ka se morejo eške pred mrtvim cesaron ponizati. Njegov škrinjjo v lži invalidov so tak nizko djali,

ka se vsakši more ponizati, što go ške videti.

Mogli pa bi vsi vidati, kak se vozijo na tistom trgi (tér), na šteroga 12 šurki poštij nutri piletiti. Znautra pet-šest redauv autonov tö dé, tak ka negajo gornamalani šavi ali čiki, pa je nej tisti glavni, šteri je znautra, liki šteri od zvüna pride (jobbkez-szabály). Najleži si tak leko gorprimislite, kak da kakši divdji človek v mravlinjek brsne z bakančami... Tau tö istina, ka v Pariži ne vidite takši auto, šteri bi nej emo en-dvej lüknji, bardajci na sebi, bi nej poškrabani biu.

Če se nam v Nemčiji nej vüdo tisti strašen red in preveč velka čistauča, te se nam v tom lejpom varaši nej vidlo, ka je takši smetlavi, zamazani. Nam se pa don tö nika ne vidi, ka?

Pa kak se nam eške tau nej vidlo, ka je kakši dragi! Mon cher ami, tres cher! Ali pa so samo naše plače lagve?

V Reimsi: Angeu boži čuvar möj, vsigder tak veseli boj!

poštijo so slobaudno pustili, po drugaj pet pa so uni mašerali, kak gda mravle dejo v bojno. Depa tak naglo, ka so manjasti požacke pravi supersonični možacke na Forma eni... Naš en Vogrin turist, šteri je na diktatoričnaj

VREJ DEN ENO MATURO

Name kak velkoga župogedca je najbolje zmatralo, ka sam si pet gni nej mogo zriktati eno parlofko. V navadnaj restauracijaj nemajo žup, v preveč drage pa sam se nej vüpo, ka pa če se poparim z njau. Pa mislite, ka smo v hoteli za zajtrek don gnauk dobili parizi? Ranč vodeni parizi nej! Maslo (vaj) - lekvar, maslo - lekvar, maslo - lekvar... Ka bi jim zobozdravnik namesto plombe te njini slatek kulimajs v njine zobe zanetnivo! Vodička je sir samo tau gučala, ka v Parizi negajo lejpe ženske. Vodička je bila mala kak gülbaba krumpli, malo že püklava, nej več rosno mlada, pa mala rasistka, štera ne more gledati ništerne nacije.

Nacine ge tó nej, pa mojo düšo, ka sam ge tó nej vüdo fejest picarke. Pa nej samo zato, ka sam mali kak gülbaba krumpli, malo že püklavi... Fajni lidgé tó gestejo v Franciji tó, nej samo šlampasti. Pa fajne zidine, palote, gradi, muzeji, cerkve, iže... Gđa vnoči doj z njinoga Eiffelovoga tórma pogle-

engliški nej. Pa v drugaj rečaj tó nej.

Pariz je najlepši vnoči. Francuzi se na posvejte rejsan razmijo. Vnoči je varaš takši, kak gda mladi par dé k zdavanji. Vodnék je pa takši kak gostüvančerge prauti konci gostüvanja. Depa večer se pa začne zdavanje.

Francuz. Skor vsakši tretji človek je ali črnc (nigar) ali arabec ali musliman, ali Japonček ali Kinejarček. Z nigari pa arabci se je nej fanj srečati, ka ti na vsakšom drugom stopaji poson sili nika škejo odavati. Malo je buma tak, kak gda vleti konj stogi vanej pa se ne more obraniti

ge). Nej zaman, ka za sifilis ništarni narodi pravijo, ka „francuski beteg“, eden največši vogrski pesnikov Andre Ady ga je tó v Parizi vküp paubro. V eni ulici je buma več kilomejtarov na dugi drugo nej bilau, kak masažni saloni, peep showi, pipi šowi, piši šowi (kukac-kukuč), seks

Dame! Sacré Coeur! Sakra-bolt-namolt, kakša razvüzdavnost!

Ništarni tak mislijo, ka je engliška princesa Diana tó razvüzdano živejla. Drugi pa go majo za velko dobrodelnico. Tau gvüšno, ka je pri tistomi stebri blüzi tunela (alagüt) Alma, gde se je bujla pred tremi lejtami, vsigder vse puno rauž, in vsakši ti-hinec stane. Mi tó. Ge sam malo nut pokuknivo v tisto lükjno pod poštijo tó, gde se je nesreča zgodila. Tisti ovinek (kanyar) bi s 150 ali 180 kilomejteri ge ranč trejzen nej nut vzöu. Naj bau tak ali etak, Diani bi zato nej trbölo tak mrejeti...

Prva kak smo šli v Pariz, sam se pripravlo, kak kakša noseča ženska, ka malo ponovim tisto malo, ka sam se in da svejta navčo francuski od svoji alžirski pajdašov, ka mo kaj znau pitati. Sam se pripravlo, sam se kitöno, sam se mezdo - pa naslednje zmeto, sam povrgo. Skor tak sam biu, kak pojbiček, šteri je takšoga što prd- niti, kak

Sacré Coeur, cerkev Jezušovoga srca

Moulin Rouge in mulin ruž

cejlom svejti znanom muzeji Louvre napriliko po stenaj vse samo francuski piše,

Dosta takši lüdi tó geste, šteri so nej pozvani na gostüvanje. Skor vsakši tretji človek je nej

obadov in müj.

Siromakov tó ne falí. Na panaufi si je en moški na sarteli postilo, za vankši si je svoje vonječe črejavle nüco. V varaši Reims, v šterom ranč takšo cerkev majo kak v Parizi (Notre Dame), je stau en mladi pojep s stablov na prsaj in na hrbti, na šteraj je pisalo, ka nema skoj živetu in naj ma nika damo, ka un ovak od glada mrgé... Angeu na cerkvi Notre Dame pa se je samo nemili smedjau...

Francuzi svetoga Martina tó za velkoga majo. Od velkoga poštanjá ga eške tak zovejo, ka „tisti vogrski kralič“, če rejsan je samo sodak in püšpek biu.

Francuzi pa ne poštüjejo samo svetnike, liki „svetnice“ tó, tiste, štere najdete v ižaj z rdečimi posvejtami ali v Rdečom mlini (Moulin Rou-

Živi kip (szobor) se za drauvne penaze tó zavali

baute, porno mozinge, hardcore videoteke, velki kúp küplerajov... Mon dieu! Notre

njevvi oča, pa ma je te naslednje v lače zgrmelo...

Zdaj, ka sam že davnik doma, ka nej trbej nin njuganej, nin nikanej pitati francuski, zdaj začnem ponavlati, ponavlati, ponavlati... Zato sam fejest nauri, ka?

Moja matura (érés) je vrej dna en Pariz? Ali pa don en falat parizina?

Bon appétit. Petit fou.

Besedilo in slike:

Francek Mukič

Prauškarge pri svetom Martini v Somboteli

Vsobotno, 14. oktobra so se pripelali v Somboteu prauškarge (romarji) iz Slovenije. Vodo ji je pater Donat iz Benedičke fare, iz Kančevca v Prekmurju. (Drügi den so pater Donat na Gorenjom Siniki meli mešo mesto gospauda Camplina.) Med starejšimi pa mlajšimi ženskami in moškimi so bili mlajši (otroci) tó. Iz vesi Prosenjakovci, Gornji Petrovci in Vučja Gomila. Najoprvm so si poglednili cerkveni muzej v pušpekovi palači pa pušpekove cerkev. Po tistom so meli sveto mešo v cerkvi svetoga Martina. Plebanoš te cerkve, gospaud Géza Aigner, je vküper mašuvo s patrom Donatom. Štenjé je madžarski goršto. Med prauškari so bili takšni, šteri so madžarski tó znali. Pater Donat tó razmejo pa malo gučijo madžarski. Sami se včijo, pa pravijo, ka so že 72 let stari pa v glavi nika dosta njim ne ostane. Prauškarge so pri meši lejepe slovenske Marijine pesmi spejali. Pater Donat so predgali o svetom Martini.

Naše novine v roké dobite kauli svetka svetoga Martina, 11. novembra. Zatok vam na kratki dojspišemo, ka so pater Donat predgali o svetom Martini.

„Blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo“ je začno svojo predgo p. Donat. „Romarji dejo na romanje zato, ka bi poglobili svoje duševno življenje. Mi smo si izbrali to cerkev zato, ka smo povezani s svetim Martinom, z njegovim varašom. Na našoj cerkvi v Kančevcaj mamó zvüna na cerkvi namalanoga svetoga Martina. Sveti Martin se je naraudo leta 316 v Savariji, rimskom varaši Panonije, v dnešnjem Somboteli. Martinovi starši so bili pogani. Oče je biu sodak. Kda se je Martin naraudo, so se preselili v Italijo. Tam je bilau že dosta kristjanov, ki so meli svojo službo božjo. Sveti Martin se je zanimo za krščanstvo in sto sam tó postati kristjan. Zato se je z 12-imi leti nulpisno med katehumeni,

to je tiste, ki so se pripravili na krst. Starši se s tem njegovim korakom niso strinjali. Njegova priprava na krst je trpela šest lejt. Kak 15-letni je mogo v rimsko vojsko, ka je biu sin sodaka, oficirja.

Prauškarge iz Kančevca v Somboteli

Njegova četa je bila poslana v Galijo. Tü je v zimi pred varaškimi dveri srečo kaudiša, šteri je biu na tenki nasédjani. Trpelo je od mraza, pa je proso miloščo. Martin je s svojo sablo prejkvrezó svoj plašč na dvauje in polonje táda u kaudiši. Drügo nauč se ma je Kristoš prikazo, v tistom plašči, šteroga je dau Martin kaudiši. Nakraci se je Martin dau krstiti in za dve leti je tánnjau sodake. Dühovnik, sledik pa pušpek grato. Po krsti je sveti Martin prišo domau v Savarijo. Mati se je spreobrnila v krščanstvo, go je krsto. Oča je pogan austó. Pred cerkvijo svetoga Martina v Somboteli vidimo kip, kak je Martin mater krsto z vodauv iz stüdenca.“ Pater Donat je proso Bogá, ka bi vsi prauškarge leko bili tak prausni pa tak lepau iz srca služili Baugi kak sveti Martin. Po meši so mi pater Donat odgovorili na ništerna pitanja.

• Pater Donat, zaka steranc v Sombotel prišli na romanje?

„Jaz osebno sem iz hvaležnosti poromal v Szombathely,

pa tüdi našim faranom sem to povedal, ker Szombathely mi precej dolgujemo. Naša fara in naša Slovenska okroglina tó. Mikloš Küzmič je biu osební, veliki prijatelj prvoga sombotelskoga pušpeka Janoša Szilyja. Szily je

pred asimilacijo.“

• Ka vse delate v Kančevcaj v Domi duhovnosti Benedikt? „Pred dvanajstimi leti so dühovniki, župniki soboške, lendavske in ljutomerske dekanije prosili, ka bi mi kapucini v Kančevcah zozidali

vküper pomešano. Soboto, 14. oktobra je bilau v Domi 60 mladih redovnikov vseh vrst: kapucini, minoriti, frančiškani, jezuiti. Potem pa razne sestre. Vsi so prišli na eno duhovno obnovó, ki bi morala trpeti dva dni, depa zaradi volitev v nedeljo so odisli domau že v soboto. Med počitnicami, od junija do septembra, so skor vsi dnevi zasedani, puni. Med letom pa ponavadi samo vikendi.“

• Nej ste prvo paut na Madžarskom, že otrejtim ste mešüvali na Gorenjom Siniki.

„Na Gornji Senik sem prišo že tretjo paut. Vsigder zamenjavam gospoda Camplina, ki hodi tja. On je župnik v Gornjih Petrovcah, pride maševat tüdi na Gornji Senik. Prekmurški dühovniki gučimo z velikim spoštovanjem o gospodi Camplini, ki je skor devetdeset let star in eške vsakšo nedelo ma štiri meše.

Rad pridem na Gornji Senik, samo morem prekmurški gučati, mi pa smo že malo na svoj način deformirani. Mi smo se včili književno slovensčino, zdaj prekmurščino med seuv gučimo, če pa trbej predgati, te pa morem malo brodití. Malo bole žmetno kak knjižno slovensko. Gospod Camplin vsikder želi, da pridem jaz, ki sem Prekmurec, ne pa pater Miha, ki pa je Korošec in prekmurščine še ne vej tak. Razmej, nemre pa gučati. Jaz sem doma iz Velike Polane. To je med Beltinci in Doljno Lendavo. Iz te vesi je pisatelj Miško Kranjec. Jaz sem veliko bolj ponosen na gospoda Danijela Halasa, ki je biu pri nas župnik od 1939. do 1945. leta. Mrau je kak mantrnik. Bujli so ga in vrgli v Muro dva mejsca pred koncem drüge svetovne vojne. Mislimo, ka so ga bujli komunisti. Za njega se je začno škofijski proces, za razglasitev za blaženoga. Tako mo meli Slovenci ob Slo-mšku eške ednoga svetnika. Mi Prekmurci pa smo prav posebej ponosni na to, ka mo imeli svojga mantrnika.“

Marija Kozar

Pater Donat in dvornice v cerkvi svetoga Martina

Küzmiča naučó, naj začne izdavati knjige v domanjó slovenskoj rejči. V ednom leti je Küzmič s pomočjav Szilyja vóda u tri knjige, sledik pa eške štiri drüge. Sedem knjig v kratkem času. Med privimi so bili: sveti evangeliji in štenjé (berila), kratka šuma svetoga pisma, sveto pismo s kejpami in abecednik, Silabikar, za cerkvene šole. Küzmič ni biu samo ešperes (dekan), liki nadzornik cerkveni šoul tó. Mikloš Küzmič je bil župnik v Kančevcaj 41 let. Naraudo se je pri Gornji Lendavi, ki se gnes zové Grad. Kančevce, cerkev sv. Benedikta, je napravó za središče celoga Prekmurja in Porabja, kak je on pravo, Slovenske okrogline. Küzmič je naš Mojzes, ki je rejšo slovensko lüstvo

Dom in ga tüdi vodili. Pred enajstimi leti je bil položen in blagoslovljen temeljni kamen. Pred tremi leti pa je začno Dom delovati. V njem so dühovne vaje za otroke, za mladino, za birmance, za prvoobhajance, za njihove starše, pa tüdi za druge skupine. Je tüdi edna jezikovna skupina. Otroci se včijo malo nemščine, pa malo dühovne vaje tó majo. Tak je tau vse

OTROŠKI

Kak sam vido svejt spod stola?

Prvo, ka se spominjam od svoji mladi lejt, je tou, ka sam se najraj špilo pod našim velkim stolom v künji. Tam sam se tak počüto, kak če bi tou biu moj mali ram, moj mali svejt, spod šteroga sam začo spoznavati velki svejt.

TELE

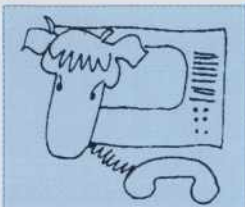
Ja, pri nas doma smo meli vsigdar kakšo tele. Vej pa, če smo meli krave, te je bilou gvüšno kakšo tele tō. Dapa, moje mlešeče nevoule s televizijo so se nej skončale, gda smo tisto škatülo meli mi tō doma, liki so se nevoule ške kuman začale. Tou so bile nevoule v mojoj glavej tam pod velkim stolom srejni naše künje.

Tistoj škatüli so pravili televizija. In gda sam oprvin čüo to rejč, sam si tak brodo, ka geste edno tele, steri ma ime Vizija. Rejsan, ka je tou trno čüdno ime, dapa, leko je kakšomi teleti ime Vizija, če sto tak ške. Ka mi smo doma teletom nej davali imena. Ime je kakšo tele dobilo kuman, gda je že gratalo rejndno vōzraščeno govedo. Tou sam že vedo, zato mi je bilou čüdno, ka vsi prej gučijo od teleta, ka njemi je ime Vizija. Te nagnouk je več nej bilou samo edno takšo tele, liki so pomalik v vsikšom rami že meli tele, ka njemi je bilou ime Vizija.

- *Lüdstvo, vejte ka?* je o vsem najboukše vejdlu bautošica Mimi, *nejsamo, ka že majo nouvo televizijo, zdaj so si ške kúpili telefon.*

Šou sam s punim cekrom vō iz baute in si brodo, kakšo nouvo čüdno ime za tele.

Zdaj prej majo pri našom veškomp peki nouvo tele, ka njemi je ime Fon. Rejsan čüdna imena za teleta, tele Vizija in tele Fon. Tak sam si brodo na pouti prouti doumi in si zmišlavo takša lejpa domanja imena za teleta. Kakšo tele bi leko mejlo ime Cilko ali pa Fricko, nej pa Vizija in Fon. Pa ške tou je bilou, ka sam že dobro vedo, gde je tej naš pek doma in tam kouli njegovga rama je nej bilou nikše štale, gde bi leko meu teleta.

Tak sam te tadale sejdo tam pod tistim velkim stolom srejni naše künje in si brodo od telet in o tom, kak ji zo-vejo. Kuman gda sam oprvin vido televizijo in telefon, sam gore prišo, ka za tele, ka njemi je ime Vizija in za tele, ka njimi je ime Fon nej trbej meti nikše štale. Dapa, po tistom so me začale migati že nouve reči, zakoj se nogometi pravi nogomet. Vej pa se labda ne meče z nogouv liki z rokouv. Zato bi se tej šport mogo zvati nogobrs nej pa nogomet.

Miki

Jesen

Jesen je „barvna“ letna doba. Začela se je 23. septembra. Jeseni se narava spreminja.

Jesen je lepa, pisana in zanimiva. Jutra so hladna in je megla. Dnevi so krajši, noči pa daljše. Večkrat dežuje. Veter odnaša listje z dreves. Ljudje se morajo topleje oblačiti. Ptice selivke odletijo v toplejše kraje. To so štor-klje in lastovke. Jeseni kmetje delajo v sadovnjakih, v gozdovih, na njivah in na vrtovih. V gozdovih pripravljajo drva, da bodo imeli dovolj pozimi. V sadovnjakih trgajo jesensko sadje: jabolka, hruške, kostanj, grozdje in slive. Na njivah pospravljajo poljske pridelke. V gozdovih se tudi živali pripravljajo na zimo.

Jesen je zanimiv letni čas, ampak jaz je nimam rada, ker je večkrat vse sivo, oblačno, hladno in pogosto dežuje. Vse me spominja na minevanje, kot to lahko bemo v Gradnikovi pesmi:

*„Vse, kar medli v luči in v višine,
vse, kar zajema sfer
zvencih zvoke,
vse, kar srebrne rose srka
soke,*

*vse bo umrlo. Samo
korenine
še dalje bodo v zemlje žive
žile
razpletene, kri njeno rjavo
pile.“*

Anita Vajda
Gimnazija Monošter

Rada imam jesen, ker je mirna, barvna in lepa, kar lepo opiše Neža Maurer v pesmi Jesen:

*„Breza je danes
bogata kraljična;
kraj ceste stoji
in cekine deli:*

*tebi naroče,
meni naroče –
dosti jih bo,
za vse žive dni.“*

Reka Hirnök
Gimnazija Monošter

Če stopimo iz hiše, že čütimo, da se je nekaj spremenilo. Sonce še sije, ampak ni tako močno kot poletje. Jesen je že tukaj. Narava plava v barvah, vidimo jo kot slikarjevo paleto. Nadarjen slikar ne bi znal naslikati lepše slike kot narava. V tem času so najlepša drevesa in grmovje, in če je vreme čisto in lepo, ljudje zelo radi hodijo na sprehode v gozd. Rjavo, rumeno, zeleno, rdeče listje pada z dreves. Živali v gozdovih se pripravljajo na dolgo in hudo zimo. Nabirajo hrano, prav tako se pripravljajo kot ljudje.

Jeseni imajo ljudje mnogo dela na njivah in v sadovnjakih. Spravljanje zahteva veliko ljudi in veliko

pridnih rok. V tem letnem času zori najokusnejše sadje: jabolka, hruške, slive, orehi, grozdje in breskve. To sadje nam da mnogo vitaminov, da lahko vsi ostanemo zdravi.

Gnezda so že prazna, štor-klje, ki nam poročajo, da je pomlad in poletje, so že odletele in tudi lastovke se že pripravljajo na dolgo pot. Narava je taka kot človek, ki leže k počitku.

Vreme je hladnejše, do zdaj smo oblačili samo majce in kratke hlače, zdaj pa skoraj ne smemo iti ven brez vetrovke in dežnika. Večkrat dežuje, jutra so meglena in prej se mračí. Tudi na ljudeh lahko opazimo, da se je končalo sončno, veselo in brezskrbno poletje in namesto tega je tukaj čudovita, ampak žalostna jesen. Človek se najprej naslaja nad jesenjo, potem je pa ne mara več.

Tisti, ki najbolj ne marajo jeseni, so otroci, učenci, dijaki in študentje. Tudi nam se začne učenje, tudi mi moramo delati. Jesen je res zelo čudovita, ampak po mojem imamo vsi učenci najraje poletje.

Žuži Šulič

Gimnazija Monošter

Tudi živali se pripravljajo na zimo

Veverica pridno nabira gozdne plodove. V zemljo zakopava lešnik, oreh, želod, kostanj. Tudi di-
di-
vja

svinja ima rada gozdne plodove. Jež ima rad sladko hruškō. Zajec in srna dobivata sivkast kožuh. Tako se bosta pozimi lažje skrivala.

Nikolett Varga 3. r.,
OŠ Gornji Senik

Jesen v gozdu

Jeseni je gozd pisan. V gozdu rastejo iglavci in listavci. Letos sem večkrat nabirala jurčke in dežnike v gozdu na Gornjem Seniku. Gozd je dom rastlinam in živalim. Ljudem daje sveži zrak, les in gozdne sadeže.

Gabriela Labric 3. r.,
OŠ Gornji Senik

Trgatev

Jeseni dozori grozdje. Grozdne jagode so sladke. Zrelo grozdje smo potrgali. Potrebovali smo nož in vedro. Pospravili smo grozdje v stiskalnico. Iz stiskalnice je priteknel sladek moš. Tudi jaz sem poskusila en kozarec

mošta. Mošt smo zlili v sod. Počasi bo dozorel v vino.

Bernadett
Virovec 3. r.,
OŠ Gornji
Senik

MLAŠEČI

KAUT

1. november, dan mrtvi. Tašoga ipa se spominjamo na tiste, šteri so več nej med nami. Prva, kak bi biu te den, na grobe mačice gorpoda-dijo pred vsisvecovi pa ne-sejo krizantin pa grob lapau gorokinčajo. Skor vsakši de na cintor pa na grobe gorvožge svejče, pa tam pri grobi moli za pokojne duše.

Čula sem že taše pripovejsti, ka na vsisvecovo vō trbej nalečti na sto krū pa vodau, ka prej po paunauči duše domau pridejo gejst pa pit. Na Gorenjom Seniki se je prej tau že tō zgodilo, ka na zranek na stauli nika nej ostalo pa te so tak mislili, ka so rejsan domau prišle duše. Samo za par kednov je istina vōprišla. V družini je eden večer kesnau domau prišo pa je na stauli vūdo, ka je vse vōspakivano pa se je dobro nadjo.

V Sloveniji ena stara mati so mi gučali, ka tam pri nijj je takša šega, ka pred vsisvecovi pečejo zonke ali repine ali kapustine ali kakše koli. Tam je prej tō ena ženska spekla repove zonke pa je tavō djala, naj se malo razladijo. Gda je stejla nutnesti, je vidla, ka sta več samo dva falata nut v labuški. Te je

una možej tō tak pravla, ka so duše nazaj domau prišle pa so se nagele pa njiva zdaj samo več dva falata mata. Zmejs so se pa vanej tisti podje, šteri so zeli zonke, fejs smadjali.

Od starcov sam čula, ka na dušin den kauli paunauči se prej duše srečajo, pa te če je duša prva v pekli bila pa je tam kaj dobro včnila, se je dobro oponašala, lekar ka te že v purgatorium leko de ali pa v nebesa. Tau prej nauupek tō leko gé.

Moja stara mati so tak pravli, ka tistoga ipa, gda so eške gospaud Kūhar živeli, te so na vsisvecovo večer v 7-oj, 9-oj pa 11-oj vōri s tremi zvonaucami zvonili za pokojne duše. Tiste duše, štere so v nebesaj pa v pur-

gatoriumi, tiste so fraj gé, like štere so v pekli, tiste nej.

En pojep mi je pripovejdo, ka na tisto vsisvecovo, gda so gospaud Kūhar mrlji, so eške tō z rokauv zvonili pa kaulek 11. vōre je pri zvonaucav velki šomat grato pa je eške zvonove migno. Fejs se je zbojo pa eške gnesden un tak brodi, ka je tisti večer gospauda duša nazaj prišla. Name je tō vsigdar brigalo, kak se delajo mečeške pa kak tiste kice medtejejo. Te

vodé mora biti. Vodau zato trbej, ka spodik naj loj ne zgori gor. Prej fejs skrb trbej meti, nej ka bi loj vro, zato ka te voda gorpride pa te gda se nutnalage v plastiko, te parafin ne grata trdi. Gda že parafin topeu gé, depa ne vre, te se velke svejče leko začnejo nalejvati. Gda že malo trdi začne gartūvati parafin, te trbej nutdjati kice, depa tak naj vsigdar na srejdi baude, zato ka te lapau na gnako gori pa te plastika ne more vōzgorjeti. Gda že te loj posene pa trdi grata te na srejdi mala lūknja ostane, zato ka loj vķūpersede, za toga volo trbej oljenke doladjati, ka naj vsakša lejpa gnaka bau. Te gda se doldejvajo, te kice

eške gnauk trbej popraviti. Naslednje več samo pokrauve trbej gordjati.

Že sam od več lūdi čula, ka tisti mečeške so baukši, štere z rokauv nalejvajo, ka prej tisti spoj dojzgorijo, nej kak tisti, štere so z mašinom nutstiskali, ka prej tisti samo na srejdi vōzgorijo. Ma se tašo zgoditi, ka varnau taše mečeše vōpobaremō, gde so v loj kaj nutzmejšali, ole ali kaj drugo. Tisti tō ne zgorijo čisto doj.

Te dni po naši cintoraj na stotine gorijo svejče pa svejčnjaki. Naj spomin na pokojne ne vgasne tak kaj svejča.

Monika Dravec

Iz kūnje naši babie

Nakvašena repa

Repo leko kvasimo cejlo ali zribano. Korenjé pa nāt vkrajvrezemo, z dobro kefov zribamo repo. V bečko dejemo eden red tropine, eden red repe tačas, ka puno bau. Oslejdjnjin so tropine. Z vodauv zalegemo, s parkovačom pokrijemo. Pistimo stati, naj se nakvasi. Če repo zribano, te go tak tádejemo v bečko kak kapūsto.

NIKA ZA SMEJ...

Vō se je zgučo

Eržikini stariše so strašno bogati, etak bi pa Eržiko radi k bogatomi pojbi dali za ženo. Dvauij stariše so se že pogodili, gda Ernō, mladi štrik – steri bi mogo Eržiko vzeti – etak pravi Eržikinim starišom: »Gleta, lūstvo. Ge rade volé vzemam vašo čer, depa ge sam tak, ka v žakli neškem mačka kūpiti. Ge bi go rad cejlak nago rad vido.»

Starišom se tau spoj ne vidi, depa vrag si z njim. Do nagoga jo razmečajo pa go kažejo Ernōni. Ernō pa zdaj etak pravi: »Lepau, lepau. Depa itak mi go nej trbej. Spoj velki naus ma.»

Že je naprej vedo

Dva padaša – eden večši štrik kak drugo – si etog-nauk pripovejdeta v Lipi, pa med tejm pigeta. Eden etak pravi drugomi: »Vejš ti tau, moj padaš, ka človek pejnaze ja leko po dostafele pauti spravi, depa poštena paut samo edna geste. Ka misliš, stera je ta paut?«

Te drugi: »Stera, stera, vej pa te zdaj povej!«
Te prvi pa: »Dobro sam vedo, ka si ti tau nigdar nej vedo pa neš tū nej.«

(H)lače

Naš Janči si lače da šivati pri sabauli. Lače pa nikak neškoje kreda gratati, gda je Janči že čemerasti, reklamirana pa etak guči: »Kak leko stoj tak pomaleg dela. Vej je pa gospodin Baug 6 dni cejli

sam ge tō gnauk vōsprobala. Leko tak tō, ka z mašinom nutsprejšajo loj, depa tak tō leko, ka z rokauv naladjejo.

Če se z rokauv dela, te najoprvin parafin trbej gorotopiti tak, ka spodik malo

svejt stvauro, vi pa tūj smrklate s tejm lačami že dva kedna.»

Sabaul pa zdaj gorpogledne od mašine pa etak pravi: »Na, te svejstak vōgleda tū!«

Nazaj ma je dau

V Somboteli je etog-nauk ednomi slikari (festōmūvēsz) pes betežen grato. On je pa iz špitalaj zvau k pisej najbōla hirešnjoga profesora. Gda je profesor k rama prišo pa je zvedo, ka so ga nej k čleki, liki k ednomi pisej zvali, je strašno čemereno grato. Gor je spiso pisej nikše tablete, brez poklona je dvera not hupno pa odišo.

Na drugi den so toga hirešnjoga slikara s telefonom zvali pa so ma na znanje dali, ka naj tak nagnauk gor poiščje profesora, steri je pi-

sa vračo. Slikar je tak nagnauk išo pa gda je k rama prišo, ga je že profesor pred vrati čakō pa ma etak pravo: »Lepau vam zavalim majster, ka ste prišli. Leko bi vas proso, obejlite mojo sobo!«

Nesrečna

Lujza je eške nej dugo oženjena bila, gda se je etak taužila svojoj materi: »Mama, ge sam tak nesrečna pa žalostna. Moj mauž me gvūšno nejma rad!« Mati pa: »Tau je nej mogače. Zakoj pa tau misliš?«

»Zakoj zakoj, mama. Zatok, ka če bi me rad emo, bi že davnik napamet vzeo, ka ge drūge mam.«

I. Barber

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monoster,
Gardonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767

e-mail:
porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.